

مقدمه:

مسمومیت مجموعه ای از اختلالات بدن است که در اثر جذب ماده ای بیگانه که به آن سم گفته میشود بروز میکند که از راه های زیر وارد بدن میشود:

استنشاقی:

- ✓ از طریق تنفس گاز-بخار-دود-گردوغبار ایجاد میشود.
- ✓ مواد شیمیایی و سم ها که در کشاورزی و پرورش گل و گیاه استفاده میشود.

گوارشی و خوراکی:

- ✓ کنسروهایی که بدون جوشاندن استفاده شود موجب ایجاد سم بوتولیسم در بدن میشود و احتمال مرگ ومیر وجود دارد.
- ✓ قارچهای سمی
- ✓ مواد غذایی تاریخ گذشته و مانده
- ✓ مصرف خودسرانه داروها با دوز بالا.

پوستی:

- ✓ از طریق زخم سوختگی-بریدگی-تماس با مواد شیمیایی و سمی موجب ورود به بدن از طریق زخم و سیستم گردش خون میشود.

ایمن سازی از نظر بروز مسمومیت ها

۱- ایمن سازی در مصرف شوینده ها و مواد

شیمیایی و محصولات بهداشتی:

- ✓ داروها و محصولات بهداشتی: عطرها-خمیردندان دهانشویه خوشبوکننده ها دور از دسترس کودکان در ارتفاع بالا و کمد قفل دار نگهداری شود.
- ✓ محصولات خانگی خطرناک مانند لوله بازکن-جوهرنمک-انواع مواد شوینده در بسته بندی اصلی آنها و درب بسته نگهداری کنید و از نگهداری آنها زیر ظرفشویی پرهیز کنید.
- ✓ مخلوط کردن مواد شوینده مطلقا ممنوع است. اعت ایجاد گاز سمی خفه کننده میشود
- ✓ نفت و بنزین و هرگونه مواد شیمیایی را در ظرف اصلی آنها نگهداری کنید از ریختن آنها در ظرفهای خالی خوراکی و نوشابه جدا پرهیز کنید.

۲- ایمن سازی سالمندان از مسمومیت ها:

- ✓ در هنگام مراجعه به پزشک و دریافت دارو از داروخانه والدین سالمند خود را همراهی کنید تا از صحت و نحوه مصرف دارو مطمئن شوید. نام داروهای مصرفی را به همراه داشته باشید تا از تجویز مجدد دارو و مصرف همزمان

آنها و بروز تداخلات دارویی پیشگیری شود. تشابه اسمی و رنگ و شکل دارو مبتلا به فراموشی و بیسوادی و کم سوادی منجر به مصرف بی رویه دارو توسط سالمندان میشود.

۳- ایمن سازی اطفال از مسمومیت ها

- ✓ داروهای خود را جلوی کودکان نخورید. کودکان از بزرگسالان تقلید می کنند. موقع دادن دارو به کودک به او تفهیم نکنید که این دارو آب نبات و میوه و خوراکی است. داروهای خوش طعم مخصوص کودکان را دور از دسترس قرار دهید و خودتان داروی کودک را بدهید.

۴- ایمن سازی بیماران افسرده و سابقه خودکشی و

اختلالات روانی از مسمومیت:

- ✓ داروهای بیماران دارای اختلال روانی دور از دسترس این افراد قرار دهید و خودتان داروهای این بیماران را بدهید.
- ✓ مصرف بیش از اندازه دارو باعث تخریب کبد و آسیب به کلیه میشود.

مراقبت از فرد مسموم:

- ✓ در برخورد با فرد مسموم غیر هوشیاری که کنارش بسته های داروی خورده شده وجود دارد ضمن حفظ خونسردی خود و

مرکز آموزشی درمانی الزهرا (س)

مراقبت و پیشگیری از مسمومیت ها

گروه هدف: بیماران و مراجعین مرکز

تهیه و تنظیم: ژاله نوذری

پرستار واحد آموزش و پیشگیری بیماران

با نظارت: اصغری خاتونی

سوپروایزر آموزش سلامت

پاییز ۱۴۰۲

منابع:

کتاب سم شناسی بالینی و مسمومیتها و تشخیص و درمان

نویسنده: دکتر فخرالدین تقدس نژاد

واحد پرستاری آموزش و پیگیری بیماران

- آموزش و مشاوره رایگان در زمینه سبک زندگی

سالم، ترک سیگار و الکل، تغذیه و رژیم غذایی

- آموزش و مشاوره به بیماران قلبی ریوی مزمن،

چاقی، آسم، دیابت، سکته مغزی، اختلالات

روانپزشکی

- آموزش و مشاوره در زمینه سرطان ها و

غربالگری آنها

زمان: هر روزه غیر از ایام تعطیل ساعت ۸ الی ۱۴.

مکان: ساختمان شماره ۲ طبقه همکف تلفن

۰۴۱۳۵۵۳۹۱۶۱ - داخلی ۴۷۳

۰۴۱۳۵۵۳۸۵۷۷ - شماره مستقیم.

آدرس اینترنتی مطالب آموزش به بیمار در منوی

آموزش به بیمار به آدرس زیر:

<https://alzahrahosp.tbzmed.ac.ir>

عدم القای استفراغ در این فرد با مراکز

زیر تماس بگیرید.

۱. مرکز اطلاع رسانی داروها و سموم در تهران از ساعت ۸ تا ۲۰ و با شماره تلفن ۱۹۰، داخلی ۳ - کد ۲، عهده دار پاسخگویی به سؤالات دارویی و موارد مسمومیت به صورت تلفنی می باشد.

۲. شما هم وطن گرامی می توانید سؤالات دارویی خود و همچنین نحوه برخورد با فرد مسموم پیش از رسیدن به مراکز درمانی را به صورت تلفنی از مراکز اطلاع رسانی داروها و سموم با شماره تلفن ۱۹۰، داخلی داخلی ۳ - کد ۲ در میان بگذارید.

۳. آیا می دانید ۴۵ مرکز اطلاع رسانی داروها و سموم در کل کشور با شماره تلفن ۱۹۰، داخلی داخلی ۳ - کد ۲ مشغول به فعالیت می باشند؟

۴. لحظات اولیه پس از بروز مسمومیت، برای نجات فرد مسموم حیاتی می باشند. بلافاصله پس از برخورد با موارد مسمومیت با تلفن ۱۹۰ و یا ۱۱۵ تماس بگیرید.

۵. وظیفه مهم مراکز اطلاع رسانی داروها و سموم، راهنمایی فرد مسموم یا همراهان وی، برای کنترل و کاهش عوارض ناشی از مسمومیت است و نه درمان مسمومیت.